

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Vitalie Zama,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Zama împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-266/24
NR. PIGD 2-21039234-01-3ra-18032024)*

Consecințele neîndeplinirii cerințelor instanței de recurs. Achitarea taxei de timbru – condiție obligatorie pentru punerea pe rol a recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciurac)
Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

16 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Vitalie Zama

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 martie 2021 Vitalie Zama a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că la 12 februarie 2021, a depus la Serviciul Vamal al Republicii Moldova cerere, prin care a solicitat furnizarea următoarelor informații de interes public: 1) care sunt companiile ce au importat ulei de palmier în Republica Moldova, în perioada 2017 – 2020; 2) ce cantitatea de ulei de palmier a fost importat în Republica Moldova, în perioada 2017 – 2020. La data de 25 februarie 2021, Serviciul Vamal al Republicii Moldova i-a furnizat informația privind cantitatea uleiului de palmier importat, însă a refuzat furnizarea informației privind companiile ce au importat uleiul respectiv, în perioada 2017 - 2020, invocând art. 17 din Codul vamal.

3. Reclamantul a menționat că refuzul Serviciului Vamal în furnizarea informațiilor solicitate, în partea privind companiile ce au importat uleiul respectiv în perioada 2017 - 2020, este unul ilegal, susținând în acest sens că, conform prevederilor art. 11 din Legea privind accesul la informație, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informație.

4. A mai invocat prevederile art. 16 din Legea privind accesul la informație, conform cărora informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație. În temeiul art.21 din Legea privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim

de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații dar în special cu privire la: d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

5. Reclamantul a specificat că autoritatea pârâtă, prin neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informației solicitate prin cererea din 12 februarie 2021, în partea ce ține de companiile ce au importat ulei de palmier în perioada 2017 - 2020, a încălcat dreptul său de acces la informație.

6. Astfel, reclamantul Vitalie Zama a solicitat constatarea încălcării dreptului său de acces la informație, drept urmare a refuzului pârâtului Serviciul Vamal al Republicii Moldova de a furniza informația privind companiile ce au importat ulei de palmier în Republica Moldova, în perioada 2017 – 2020, și obligarea pârâtului să furnizeze informația solicitată prin cererea din 12 februarie 2021 și anume informația privind companiile ce au importat ulei de palmier în Republica Moldova, în perioada 2017 – 2020.

7. Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de Vitalie Zama. S-a anulat răspunsul/refuzul Șefului Serviciului Statistică Vamală din cadrul Serviciului Vamal, dna Angela Timuța, din 25 februarie 2021. S-a obligat Serviciul Vamal al Republicii Moldova să furnizeze lui Vitalie Zama, informația solicitată prin cererea din 12 februarie 2021, și anume, în partea ce se referă la companiile care au importat ulei de palmier în Republica Moldova, în perioada 2017-2020.

8. Prin decizia din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins acțiunea depusă de Vitalie Zama.

9. La data de 11 martie 2024, Vitalie Zama a depus recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat

admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de menținere a hotărârii instanței de fond.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

1. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

2. Art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

3. Art. 244 din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

4. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

5. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

6. Art. 246 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

7. Art. 234 alin. (1) coroborat cu 244 alin. (2) din Codul administrativ:

„La cererea de recurs se anexează documentele prevăzute la art. 212 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ și anume dovada achitării taxei de stat și/sau a taxei de timbru, în cazurile prevăzute în Legea taxei de stat nr. 213/2023.”

8. Art. 235 coroborat cu 244 alin. (2) din Codul administrativ:

„dacă cererea de recurs nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește recurentului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă

recurentul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de recurs se consideră depusă la data inițială.”

9. Art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023:

„Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.

Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat.

Taxa de timbru constituie 200 de lei.”

10. Art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023:

„Se impune taxă de stat pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și alte cereri prevăzute în anexa nr.1, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente, conform anexei nr.1.”

11. Art. 195 din Codul administrativ coroborat cu art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

12. Art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească or în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 246 alin. (2) din Codul administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate

nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

15. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că din actele cauzei rezultă cert că la depunerea recursului împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Vitalie Zama a omis să anexeze documentul, care ar confirma achitarea de către recurent a taxei de timbru, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat.

16. Astfel, prin încheierea din 20 mai 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a acordat termen recurentului Vitalie Zama, până la 04 iunie 2024, ora 17:00, pentru prezentarea, la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, 18), a documentului în original, care confirmă achitarea taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) de lei, pentru depunerea recursului împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău. S-a explicat recurentului Vitalie Zama că, în cazul în care acesta va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea se va considera depusă la data inițială. S-a explicat recurentului Vitalie Zama că, în cazul în care acesta nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de recurs va fi declarată inadmisibilă.

17. Încheierea nominalizată a fost expediată lui Vitalie Zama, prin intermediul poștei electronice la adresa „vitalie.zama@gmail.com” la data de 21 mai 2024, ora 14:14 min.

18. Adresa electronică respectivă a fost indicată de recurentul Vitalie Zama în cererea de chemare în judecată (f.d.4), în cererea privind examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa sa (f.d.118), dar și figurează ca adresa de la care recurentul a expediat Curții Supreme de Justiție cererea de recurs (f.d.140).

19. Instanța de recurs menționează că distinct acestor circumstanțe, recurentul Vitalie Zama până la data și ora stabilită de către Curtea Supremă de Justiție nu a prezentat documentul în original, care confirmă achitarea taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) de lei, pentru depunerea recursului împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și nici până la data examinării admisibilității recursului.

20. Contrar prevederilor legale citate supra, recurentul Vitalie Zama nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac.

21. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vitalie Zama împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, sub aspectele enunțate supra.

22. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Vitalie Zama.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă